

Welkom!

Samen Opleiden & Professionaliseren in transitie

De week van Samen Opleiden

Platform Samen Opleiden
& Professionaliseren

Platform
Samen Opleiden &
Professionaliseren

Professionele ontwikkeling middels Lesson Study

Een onderzoeksanpak van waarde
voor partnerschappen en huisacademies

Sui Lin Goei & Thijs Hemmer
Lectoraat Inclusieve Leeromgevingen
Hogeschool Windesheim

Samen
Opleiden &
Professionaliseren
in transitie

De week van Samen Opleiden

Platform Samen Opleiden
& Professionaliseren

Platform
Samen Opleiden &
Professionaliseren

Lesson Study: onderzoeksaanpak van waarde

Uffen, I., de Vries, S., Goei, S.L., & Verhoef, N. (2024). Lesson Study. Praktische handreiking voor teams. Telos Uitgevers.

De Vries, S., Goei, S.L., & Verhoef, N. (2023). Basisboek Lesson Study in de lerarenopleiding. Boom uitgevers.

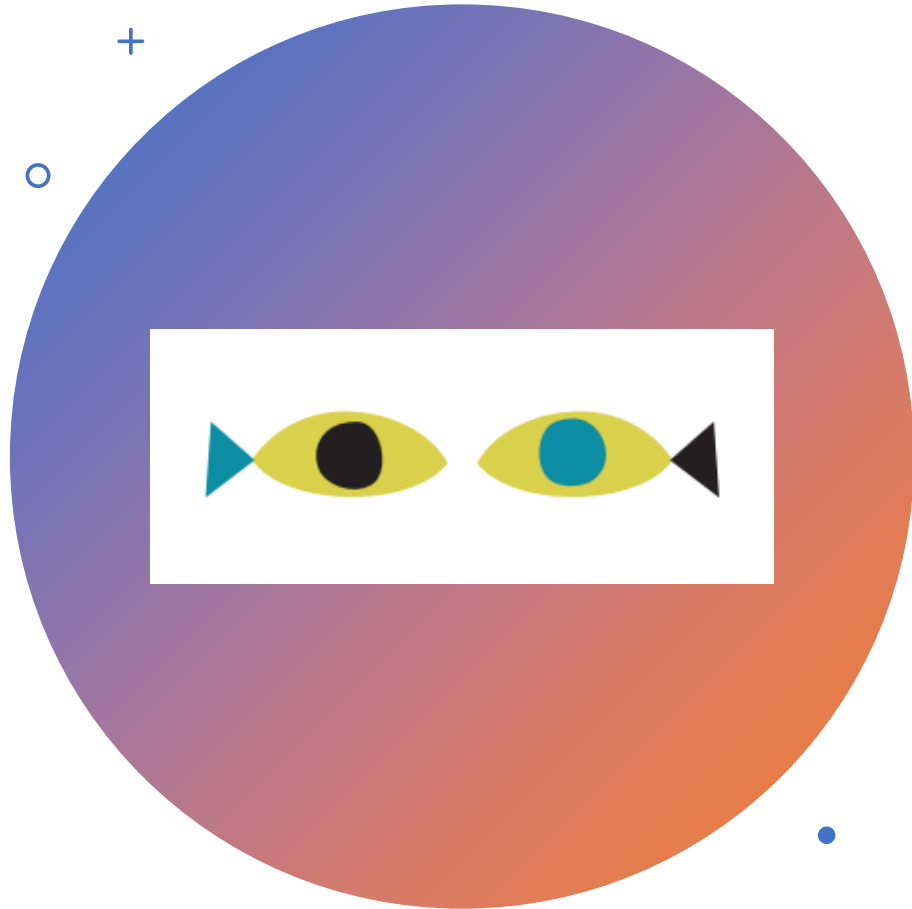
De Vries, S., Verhoef, N., & Goei, S.L. (2016). Lesson Study. Een praktische gids voor het onderwijs. Garant.

Wat gaan we doen

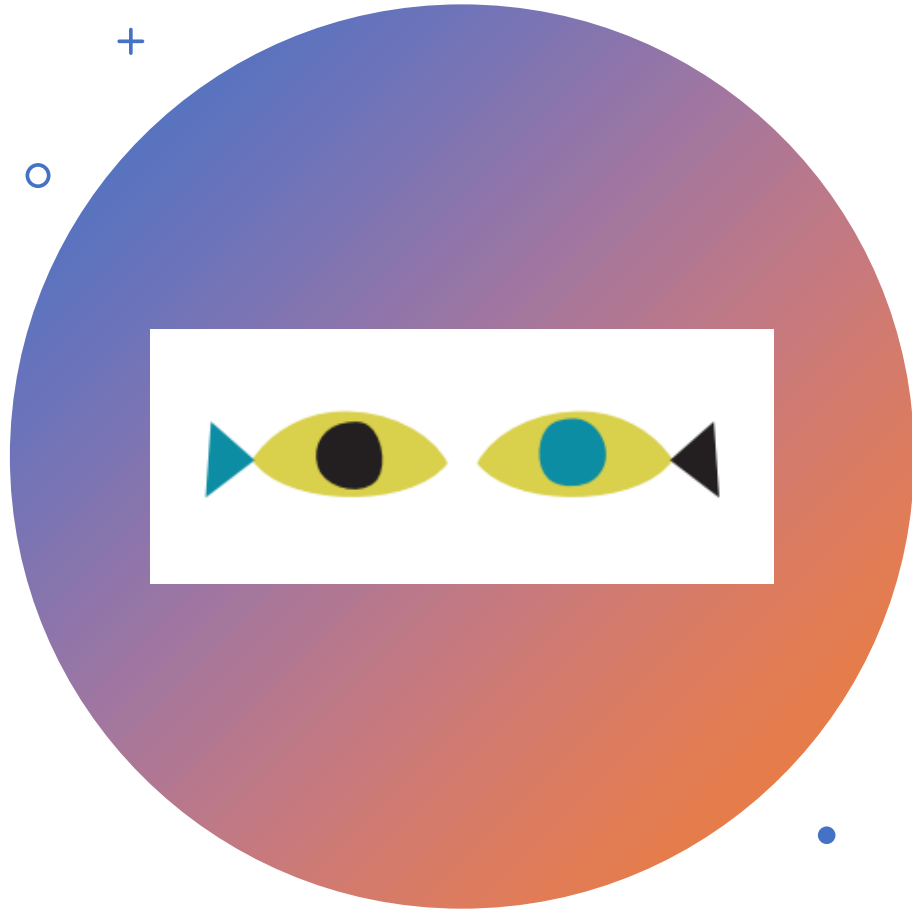

1. Zeer kort voorstellen
2. Wat is Lesson Study?
3. Mock up onderzoeksles
4. Break out
5. Pilot studie Lesson Study in Part 2
6. Reflectie studenten
7. Break out
8. Denk jij dat Lesson Study van waarde kan zijn in Samen Opleiden?

- Professionaliseringsaanpak waarin (aanstaande) leraren in kleine teams met elkaar samenwerken en leren van hun leerlingen.
- Aanpak helpt (aanstaande) leraren om op een doelgerichte en constructieve wijze te werken aan hun professionele ontwikkeling.
- Doel: inzicht in leren en leerprocessen van leerlingen om zo hun lesgeven te leren ontwikkelen.

Big Ideas Fasen Cyclus

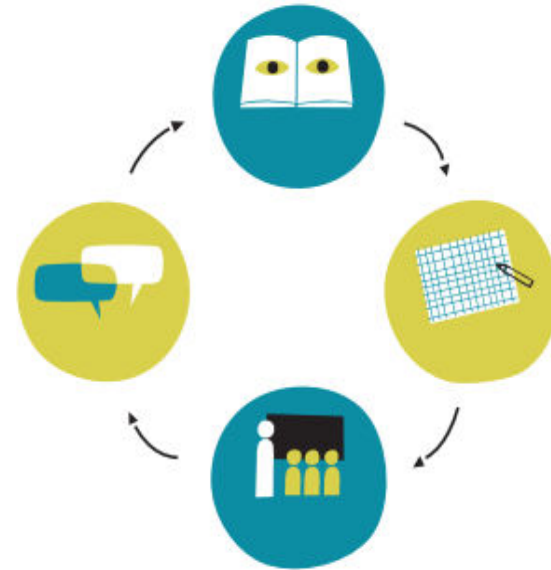

Lesson Study: fasen

Bespreek na en
reflecteer

Kies en bestudeer

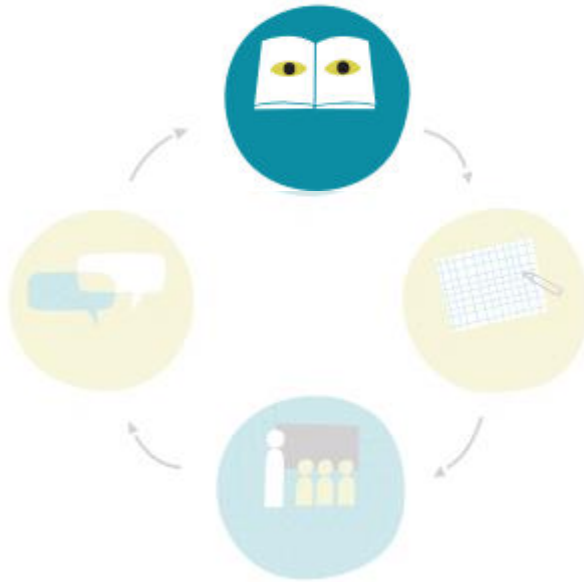

Ontwerp

Organiseer en voer uit

Kies en bestudeer

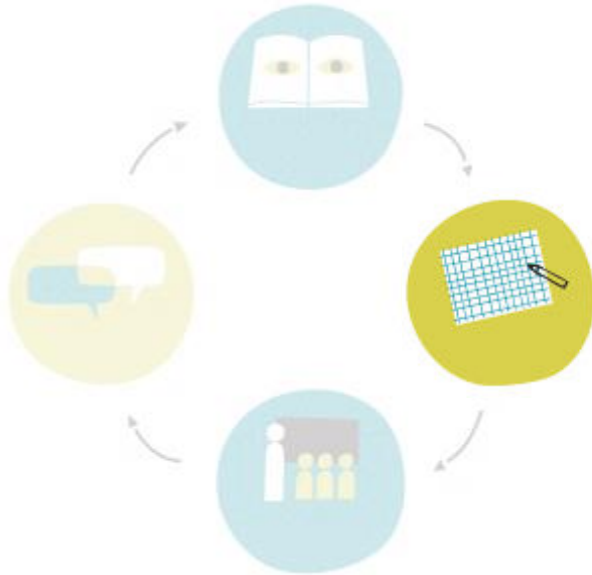

- Lange termijn doel / schoolontwikkeling
- Kiezen onderzoeksonderwerp
- Gebruik interne & externe expertise
(t.b.v. inhoudelijke verdieping onderzoeksonderwerp)
- Doelen en de onderzoeksvraag
- Knowledge-able other
- Kiezen klas en voorbeeldleerlingen

Ontwerp

Iteratief proces:

A) Ontwerpen onderzoeksles

- lesdoel(en)
- wat vinden leerlingen lastig bij leren lesdoel?
- wat bieden we aan?

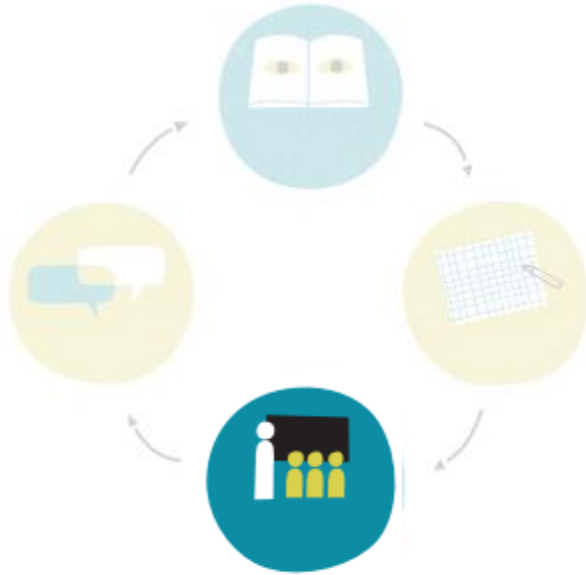
B) Voorspellen leerlinggedrag (differentiele observatie)

C) Voorbereiden dataverzameling

- wat zeggen, doen, schrijven of tekenen leerlingen waaraan we kunnen zien dat zij het lesdoel leren?
- observatieprotocol ontwerpen
- Interviewvragen
- Optioneel: aanvullende data en informatie

Organiseer en voer uit

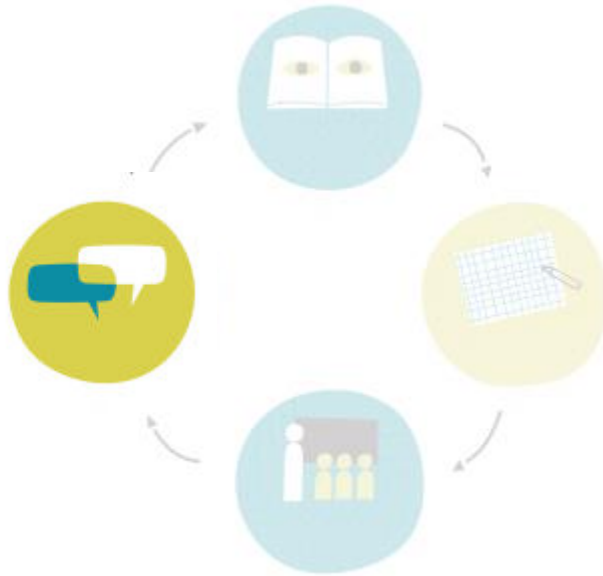
Eén teamlid geeft les zoals
overeengekomen en gepland

Rest van het team observeert
zoals gepland

(Mogelijk andere observatoren)

Bespreek na en reflecteer

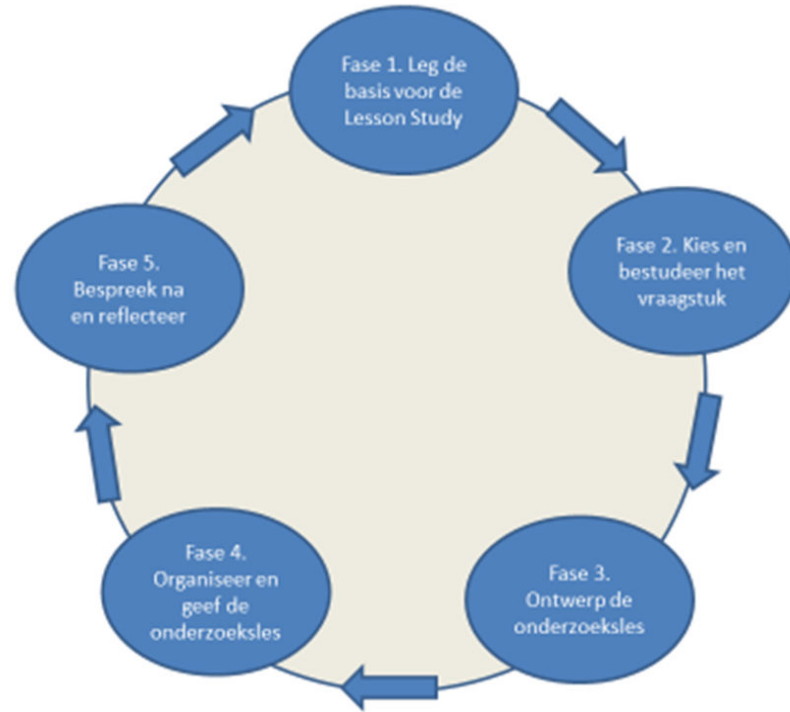
- Bespreken en interpreteren verzamelde data
- Beantwoorden onderzoeksvraag
- Wat betekent dit voor handelen tijdens les?
- Opbrengsten delen buiten het eigen team

Tom McDougal (center), Dr. Akihiko Takahashi (right), and other teachers observe a lesson at Daniel Boone Elementary School in

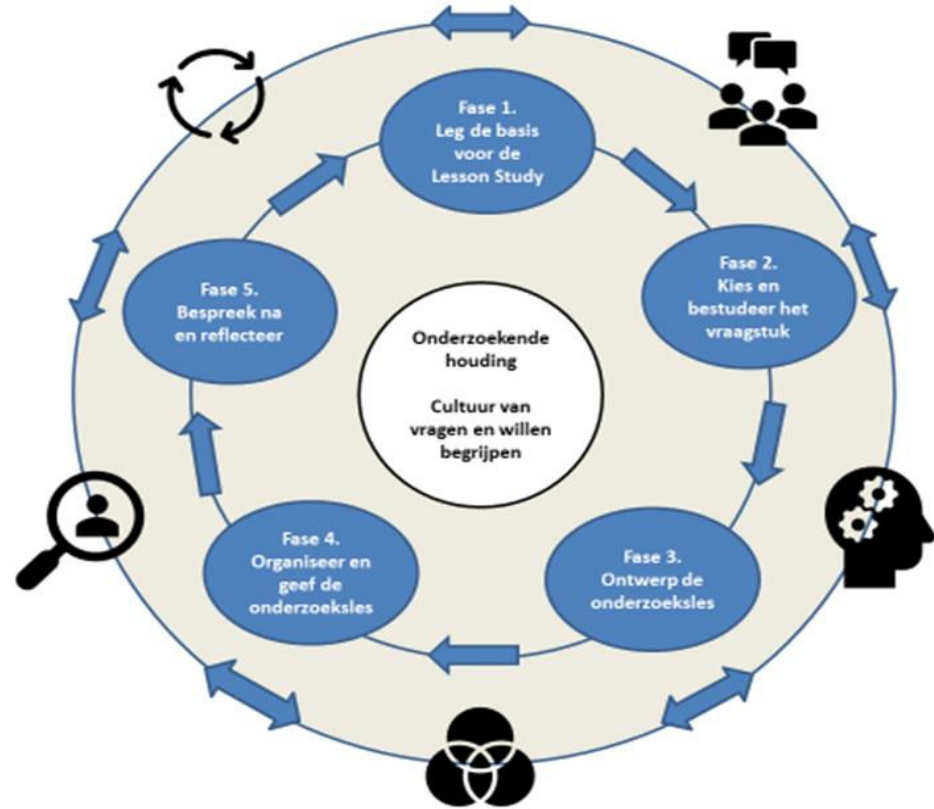
Lesson Study-cyclus (De Vries et al., 2023)

Lesson Study en de 5 big ideas (Goei et al., 2021)

1. Focus op het leren van leerlingen
2. Integreren externe kennis in praktijk
3. Onderzoeken eigen praktijk
4. Produktief samenwerken
5. Cyclisch werken

Lesson Study: toepassing in de lerarenopleiding (en lectoraat)

- Vaak als ‘eindonderzoek’ in 4-jarige bachelor of 1-jarige educatieve master met onderzoeksverslag als eindproduct
- Overgang naar flexibele route
- Leeruitkomsten met flexibele basisstructuur
- Studenten zelf aan stuur hoe ze die aantonen en er aan werken
- Opleiding biedt aanbod aan, bijvoorbeeld deelname Lesson Study met begeleiding
- Pilot 2LW in Part 2
- In ontwikkeling: onderzoeksleerlijn Part 2
- Onderzoek via lectoraat

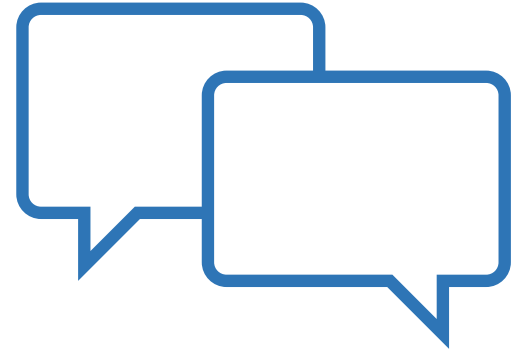
Pilot studie Lesson Study in Part 2

- Studenten leerjaar 4 2LW (lerarenopleiding Windesheim)
- 2 groepen: groep van 5 studenten (MBO-oriëntatie), groep van 4 studenten (VO-oriëntatie)
- Gamification – betrokkenheid en motivatie
- In hoeverre is Lesson Study als onderzoeksanpak geschikt om DIO'ers betekenisvol te laten leren?

Mock up onderzoeksles

Kijkvraag (in breakout-rooms): Stel jij bent de observator. Naar welk leerlinggedrag kijk je dan t.a.v. je onderzoeksthema/vraag (gamification – motivatie)?

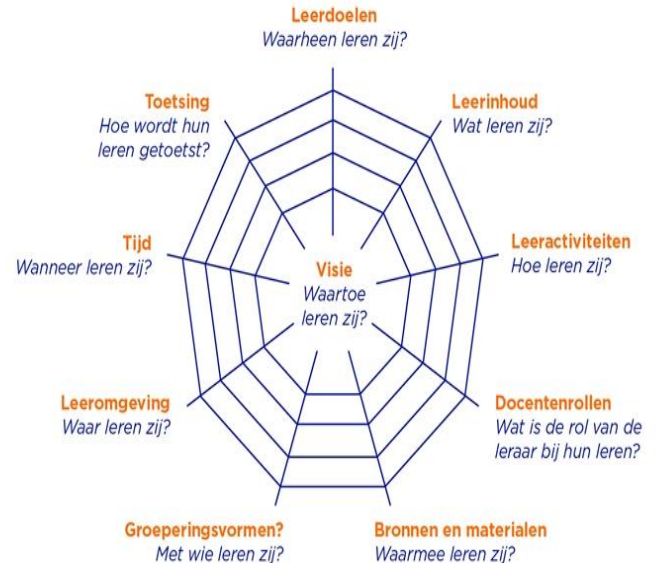
Pilot studie Lesson Study in Part 2

Gesprekken/vakdidactisch redeneren:

Curriculaire spinnenweb (Van den Akker, 2003).

Indeling volgens Bakker (2023):

Wat	leerinhoud en leerdoelen
Waarom	visie
Hoe	rest

(Voorlopige) conclusies

- Gesprekken DIO'ers richtten zich voornamelijk op 'wat' → plannen van leerling- en docentactiviteiten;
- Sterke focus op voorkennis van de leerlingen en te verwachten leergedrag tijdens onderzoeksles;
- DIO'ers leken het lastig te vinden waar te starten en welke rolverdeling wordt gehanteerd in gesprekken;
- Praktijkkennis wordt in mindere mate geëxpliciteerd in gesprekken;
- Er lijken veel misconcepten te bestaan bij DIO'ers gedurende de gesprekken.

(Voorlopige) conclusies

- Er wordt relatief weinig aandacht besteed aan interpretatie (analyseren en verklaren) en relatief veel aandacht besteed aan beschrijven en plannen
- Theorie wordt geïntegreerd in bestaande praktijkkennis en leidt tot nieuwe kennis.
- LS kan brug vormen tussen theorie en praktijk:

Oorzaken kloof theorie – praktijk (Korthagen, 2010):

1. Theorie wordt vaak apart geleerd van de praktijk en te weinig ‘just in time’
  2. Socialisatie in de school;
  3. Preconcepten bij DIO'ers; eigen ervaringen zijn strijdig met theorie.
- Meer sturing op kennisintegratie is nodig; sturing middels aanreiken literatuur?
  - DIO's hebben specifieke theoretische input nodig om te kunnen redeneren

(Voorlopige) conclusies

Wat is dan de functie van literatuur? (van de Ven, 2002)

→ Beter begrip van de praktijk, daarmee bewustere keuzes maken

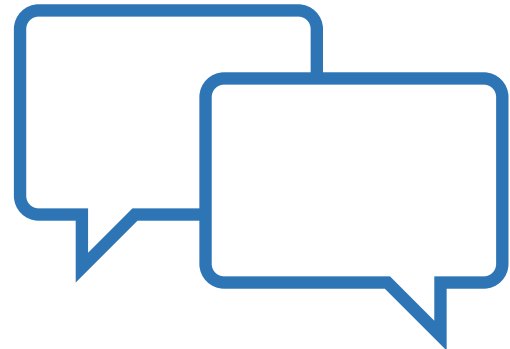
Wat is dan theoretische input? (Van de Ven, 2008)

→ Heterogene verzameling van vakdidactische, pedagogische en algemeen onderwijskundige kennis, inzichten en visies met betrekking tot het leren onderwijzen van leerlingen.

→ In lerarenopleidingen: Wetenschappelijke kennis + Praktijkkennis van de lerarenopleider.

Kijkvraag (in breakout-rooms) welke onderzoekselementen worden benoemd en welke onderzoekselementen zou jij graag verder willen uitdiepen in je bestaande context?

sl.goei@windesheim.nl
t.hemmer@windesheim.nl

Bedankt!

Platform
Samen Opleiden &
Professionaliseren